

խի իւսթիւնի տալով, օրուայ, ֆառաթ իւսթիւնի գառալը վէ քեարկիր իբի չարքաւ վար տըր քի, պունյարտան պիրինէ Արաթա իսի վիրիւմէքտէ օրուայ, կերչի մունթաղամ վէ մէ- թին ուզուն պիր չարքը իսէտէ, միւ- թէպէր պիր հալտէ օրաւորընտան, տիւքեանյարընէ Էքսէրի թիւթիւն- րաթ, տէքս մաքամքնտան էնվայի թիւթիւն հըքթ իսիւմէքտէտիր, վէ տիկէրի տախի Արաչա չարքընտըր քի, պիրիմ Գալաթընտար պաշը- նա պէնդէմէքտէ իսէ տէ, բէնճէ- րէլէրի բէք ուֆադ վէ աղ օլտու- ղունտան, հէմ բէք գարանլըք տըր, վէ հէմտէ բէք աղ հալաւ ալապիլ- Էնքտէ տիր. պու ճիւմէ իլէ տախի, էն միւթէպէր պիր հալտէ պու- լունտուղունտան, էն զիեաւտէ զիւ- գըլմէթ էմթաա ու էչեա օրաւոր ասթըլմաքտա տըր :

Շէհրի մէքպուրտէ պիր չօգտա միւքէլէթ վէ քեարկիր իսանյար պու- լունտաղտա իսէտէ, չիմտիլըտէ, հէմ էսկի զէմանտէ օլտուղու գա- տար էմրի թիւթաթէթ իլէրտաւտէ օլ- մաեքպ, վէ հէմտէ հէր թարաֆտա կիւզէլ կիւզէլ մաղաղալար ինչա իթիթիլմէքտէ օլտուղունտան, պիրթապի իթիթալարընճա թէ- նէքլիլ հաալը օլմուշ տուր :

Էտիրնէ Բոմալըք զէմանքնտան գալմա աթիւ պիր շէհրի օրուայ, վէ Սոմանլըքա իսէ, պիրիւք էհէմ. միյեթիլ վարտըր, չիւքի, տէվէթի Ալիեթին, Բուսիլի գըլթաալտա, պիրինճի բալիթաթիլը օրաւոր օլմուշ տուր, շէօյլէքի, 1360 թարիխնտէ եանի իսթանպուլուն ֆէթհինտէն 93 սէնէ էվիլէլ, պիրինճի Սուլթան Մուրատ օրաալըն ֆէթհ իտէրէք, թաթիլթա աալի պարթընք օրաւոր վաղ իլլէմիլ իսէ տէ, սոնրաւտան պուրաեա նաղլ իսիլմիշ տիր :

Էտիրնէ էսկիտէն գալմա միւ- քէլէթ պիր քէրայ տախի վար ի- միշ իսէտէ, սոն մուհարէպէտէ իհ- րաթ իտիլտիլիտէն, չիմտի եալը- նըք վիրանէսի կէօրիւլմէքտէ տիր :

Շէհրի մէքպուրտա ճէթմ համ- մալար պուլունտուղուն կիպի, չիմ- տի լօղանթալար տախի պուլուն- մաքտա տըր :

Թիւթիւն բէթիսի թարաֆընտան միւքէլէթ պիր ֆապրիգա ինչա իթ- տիրիլմիշ օլտուղունտան, իւշ Եիւզ նէքէր գաւտար գըզ վէ իշճի իլլէթ- տիրիլէքէր, գուլթու, բաքէթ վէ էն- վայի սիկարալար եալալըլմաքտա տըր :

Յաղաթ, իշիթ տիկիմիդէ կէօրէ, Էտիրնէ վիլաեթիլտէ տախի, գոթթ- րըպանտըլըն Էթիւ գօլալըլըլա ա- լընամամաքտա տըր, էլէր սահիհ իսէ, եալընըզ կէչէն ալ գարթընտա եէթմիշ գաւտար գոթթըլպանտըգ թուլթուլմուշ տուր :

Պիլ գըզլարըն ֆապրիգալարտա իլլէմէլէրիսէ գալըն պուլունտու- ղունտաղտան, մա թէէսսիւֆ սէօյլէ- րիլ քի, մէքթիւր գըզլարըն եիւզ- տէ տօգսան եէտիսի միլլէթի րուսի- եանտան օլուպ, վէ մա մէմունիլ- Էէտէ սէօյլէրիլ քի, անճաք սէքիլ ան նէքէր Հայ գըզլարը պուլուն- մաքտա տըր :

Նաալըքի սէօյլէտիւք Էտիրնէ էօյ- լէ աալի պիր շէհրի օլմաեքպ, իլլա, հալեա պիր վալիթաթիլթա էսէրի- նի հալիլ պուլունտուղունտան, հէ- ման հէր շէյ պուլունտաղտա օլ- տուղուն կիպի, իւղունտու գաւտար թապիլթա, էնգաճըլար, վէ էնգա- լանէլէր տախի պուլունտաղտա տըր :

Պիր վաղթի Էտիրնէտէ խալիլճէ իրէք իլի վար իրէն, չիմտի հէր իշ- տէ թէպէտաթիլթա վուգուն պուլ- տուղունտան, եալընըզ պիր իրէք ֆապրիգալար գալմալը տըր քի, օտա

Գարա-աղաճ նամ գարիլեւտէ վա- գը օլուպ, Պուրաալը Բակըր Էֆէն- տի Գիւլտէլէնեան իլլէթտիլմէքտէ տիր :

Էտիրնէտէ տէկիլմէլէրի նէհր իւզէլէրիտէ իսէլէրտէ, միւթէվէֆա Տօգթօր Գեաթիպեան Էֆէնտիլին պիրաւտէրիտէ պիր վալար տէկիլ- մէնի ինչա իթտիրտիլինտէն, մա մէմունիլեւ իշիթ տիկիմիդէ կէօրէ, բէք ալեա իլլէմէքտէ տիր :

(Տէլ-Դ)

ԻՆՆԵՍԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ
... ՄԻԼԷԼԻՖ

Միւթէպատտիտ աալը պէրկիւ- ղէտէլէրիլէ, ալէմի մաթպուսթը միլլիեթմիլի թէգիլին իտէն, Էտիպ վէ Էրիպ Պալըգճեան Յովհաննէս Էֆէնտի թարաֆընտան, Էրմէնի- իւլ հուրուֆ, վէ Թիւրքի իւլ իպարէ, նէչր օլունտան Էմէլէք նամ իրաա- լէյի ֆէվայիտ իսալէնիլ ապնէսի օլմաղլըլմ իլէ, միւթէլէրի վէ միւպահի պուլունտուղուն, վէ միւն- տէրիւթալը շաթիլէթ իւլ ֆէվայիտի- տէն պիլ վիւնուհ միւթէլէրի վէ միւթէլէլլըլ օլմաղտա օլտուղուն մալտէ, պիր սէնէի միւթէլէլլըլ տըր քի, իրաալէի ֆէվայիտ իսալէի մէքթիւրէ, մէվաթը արաեք ինթի- գար օլմաղաղտա տըր :

Մաթպուսթը միլլիեթմիլ միւն- նընտա իհրաղը մէվալի միւհիմ իտէն պէօյլէ պիր իրաալէի նաալ ինէն, միւտաթիլ մէքթիւրէտէն պէրու նէչր օլունտաղա մաալտէսի աղը գաալիանէմէ, մահալ թէչ- վիլալը մաալտիլէնիլ պիր հալը տիրիլթիլտէ օլմաղաղտա իլլէ- րու կէլտիկի զան ու կիւման օլուն- մաքտա տըր :

Էկէրչի, իրաալէի մէքթուպէի մէք- քիւրէնիլ աալէմի նէչրի մաալտէսի աղը աճիպանէմիլ քէստիրէ պիլ- տիկի, եանի թէչիլլաթը մաալտիլ- Էնէնիլ պիր հալը տիրիլթիլտէ օլ- մաղաղտա միւպիլթիլ իսէ, օլ պապ- տէքի թէէսսիլթա վէ թէէսսիլ- ֆաթթ պիրաեանք գալպիլիէմի, էն- գարր Էրապալ միւթալա, վէ գը- րաաթէրվէրանա աղը ու պէեանիլ իսթմը մէքալը թէէսսիլթա մէալ ի- տէրիմ :

Վէլէի ուլաա, գուլվէի քեա- չիֆէյի աճիպանէմիլ քէչի իլլէտի- կի կիպի տէկիլ իսէ, անգարիլիլ Գէման քէմաֆիլիս սապաք, ահէա- րաեի ինթիլար օլմալը իլէ, գարր իւլալի վէ տիրիլթիլ օլմաղլըլմըլըլ իրաալէի նիւզէլթ իսալէի մէքթիւ- րէնիլ միւթէլիլիլ Պալըգճեան Էֆէն- տիլին հիմէմի ալիլիլի մէալիլթիլ- վէրանէլէրիտէն ինթիլար իտէրիմ :

Խ. Կ. ՄԷՔԹՈՒՊ

1886 յուլիս 29 իւնեա

Թէքիլտաղտա վիֆաթ իտէն Արթ- Տէր Արիստակէս հարըն ճէնաղէ զիլիլթիլտէ օգունմուշ օլուն տիկէր վէ միւթսիլթա պիր մէրսիլեէի տա- խի տէրճ իտէրիլ :

ԳԱՄԲԱՆԱԿԱՆ

Երբ հաալալըն և աղեմիլի հէ- ծուլեանք ձայնը կը լուլին, երբ խորին թաղթուլիւն ու դառն սոգ- ամենուն դիմաց վերայ նկարուած կ'երևին, երբ այս տիտու դաղաղի մէջ կը նյարուիլ յուրտ դիտել մը անշունչ և անխնայ, կարի դը- ժնդակ ու դառն կացութեան մէջ պարտի գտնուիլ այն որ կը համար- ձակի երկու խօսք բոնի ի միթա- րուլիւն ի պարտաւորութենէ կու- ղամ և ես հատուցանել ալ տը- խուր հարկն : Անողք մահուան ան- վրիպելի հարուածն մի անգամ ևս ընտրած է մեծագոյն զոհ մը : Տըլ- րաղէմ յուզարկաւորաց այս ան-

թիւ բաղմունքի կ'զգացնէ որ շատ մեծ կորուստ մ'ըրած է Ռո- տտոթօ . ու երբ լսեմք որ անգուլթ մահուան այս զոհն է Արթ. Տ. Ա. իրաւակէս աւագ քահանայ Յէս- իեան, յայնժամ կ'իմանամք թէ՛ ո՛չ միայն Ռոտտոթօյն՝ այլ ամբողջ Հա- յութեան կը պատկանի այս մեծ կորուստ :

Մահուան դժնդակ այս հարուած շնչոտ կը դարնէ մեր ամենուս սըր- տից, ի խոր կը խոցէ ողբացեալ քահանային դերդաստանը և իւր հոգեւոր հօտն : Որք կը մնան ոչ մի- այն իւր սիրելի զաւակունք, այլ և բոլոր հոգեւոր որդիներն, որոց բա- րեգութիւնը և գորովալից հայրն էր ինք : Հեղեղը արտասուաց, պաղատանք և հառաչանք ոչինչ կ'աղղեն ան- գութ մահուան վրայ՝ որ պաղատեն է ի միւսմ վայրկեանի կտորէլ հաս- տարմատ կարնին՝ խոտի մը նման : Կոյր և անգոյր մահն յանկարծ կը բառնայ ի մէջ հայր մը հասարա- կաց . և արտասուք սիրելեաց եւ հեծեծանք զաւակաց՝ ծովուն ալի- քնն են ընդդէմ ապաւաժին :

Աւաղ, կը մեկնի անդարձ Արիս- տակէս աւագ քահանայ Յէսիեան, լացէ՛ք ո՛ր բարեկամը, լացէ՛ք ո՛ սիրելիք, լացէ՛ք մահաւանդ դուք ո՛վ հոգեւոր որդիք, զի այդու մի- այն կարէք միթիթարուիլ : Կ'ողբամ և ես սիրելի բարեկամ մը, կ'ող- բամ պատկառելի հայր մը, որոյ քաղցրահամարը բնաւօրութիւնն և իմաստուն խօսքերն միշտ գարմա- ցուցած են զիս : Երիցս ողբացեալ այս քահանայն՝ որ Հայ քահանայից դասուն հաղուազիւտ ընտիր ան- դամներէն մին էր, որ քաջ ուսեալ, բարեկրօն, հեղահամար, իմաս- տուն և ծանրաբարոյ լինելով՝ պատ- կառելի էր առ հասարակ ամենե- ցուն, թէև որդի աղքատիկ ծնո- րաց՝ ինքնօգնութեամբ և հաստա- տամբ տարիւթեամբ յաջողեցաւ բարձր և արժանաւոր դիրք մ'ու- նենայ Հայ կղերին մէջ, վարելով արժանապէս բաղում տարիներ Ա- ուաշնորդական փոխանորդի և կրօ- նական ժողովոյ Ատենապետութեան փափուկ պաշտօններն : Իբրև դրա- դէտ՝ քաջածանօթ եղաւ լրագրա- կան ասպարիզի վրայ, վերջապէս իբրև քահանայ՝ անգուցեային իւր կրօնական նախանձախնդրութեամբ, իւր պատկառելի բնթացքով և իւր բարեհամարը բնաւօրութեամբ ո- րինակելի սիպար մը կրնայ ըլլալ Հայ քահանայից : Իրեն նման կղե- րականք կը բարձրացնեն Հայուն պատին յայտ օտարաց : Ամեն ոք կը յարգէր զնա, զի և ինք կ'ար- քէր զամենեանն թէև մարմինը տը- կար՝ բայց հոգին յօժար էր ի կա- տարել իւր հոգեւոր պաշտօնն, հով ուել իւր ժողովուրդն և վարել աղ- քային պաշտօններ : Իւր կեանքը ե- ղաւ բազմաբաժն, բայց իւր սիրտն էր միշտ արի, յուսահատութիւն բառն չունէր նշանակութիւն իրեն համար : Եւ այսպիսի քահանայ մը կը կորսնցնէ Ռոտտոթօ . այսպիսի հայր մը կը կորսնցնեն իւր ընտա- նիք և ժողովուրդը, այսպիսի անձն մը կը բաժնուի իւր բարեկամք . ո՛հ ի՛նչ կարող եմք ընել, աստուածա- յիւն վճիռն, հաղաթք իմ, և պահեմք մեր օրտի խորն նորա մեծ անունն եւ բարի յիշատակն : Երկինք առին ա- հա հոգին, հոգն ալ կը պահանջէ մարմինն . ի՛նչ կը մնայ մեզ բաժին, յիշատակ մը եւթ, նորա բազմա- դիւն կենաց պատկերն թող նկար- ելու մեր սրտերու մէջ, սորվինք ի նմանն ունենալ արիութիւն ի ժա- մու փառքի, իմաստութիւն ի դը- ժուարին պարագայս և համարը ու

համակրելի վարմունք ընդ ամենեւ- եան : Ի նմանէ ուսանիմք սիրել զԱստուած, զեկեղեցիք և զՀայու- թիւն :

Եւ քեզ, ո՛ հայր իմ պատկա- ուելի, որդիական վերջին յարգան- քըս կը մատուցանեմ . քեզ՝ որ կը սիրէիր զիս իբրև որդի և այնքան համակրութիւն ունէիր վրաս : Եան- մահութիւն արդ կ'երթաս, ո՛ հայր իմ, և անհովիւ կը թողուս ժողո- վուրդդ, և անոք, անտէր կը թո- ղուս զաւակունքդ . կենաց բանը քարոզեցիր ժողովուրդեանդ, միս- թարիչ և պաշտպան եղար հոգեւոր հօտիդ, և այժմ՝ կը սլանաս յեր- կինս ի վեր, ու նոցա աչքեր գընդ կը խնդրեն, և արտասուք, հեծե- ծանք և աղիողորմ հառաչանք կը կոչեն քեզդ . պատախանէ ի վե- րուստ, հայրդ հասարակաց, բայց . . . կը փակուին դուրնը յաւի- տենականին և գերեզմանին, եւ Սերովբէք ու Գերովբէք կը պահ- պանեն մուտքն դարխտին . ուրեմն հանգչէ խաղաղ ի ծոց յաւիտենա- կանին, ո՛վ հայր, յիշատակ քո օրհնեալ և եղիցի յաւիտեան :

9 օգոստ. 86 Արշալ. Մ. Բարսեղ

ԽԱՐԻՃԻՑԵՆ

Պուլկարի տարեգոյն թարաֆընտան Պուլկարիսթան վէ Երազը Բուսիլի լիպ վէ գաղաղարընն պէհէրին- տէն, Սոֆեանեա երկիրմիլէրնէֆէր սիւվարի ժառարաւ կէստէրիլմէ- սի էր ու իշար օլունմուշ տուր :

Պուլ Էմր ու իշար թէվֆիգան, Սոֆեանեա ճէլպ իտիլմիշ օլաճաք օլուն է60 նէքէր սիւարի ժառարա- մանն, Սըրպիսթան հուտուտու- նա թէվիլ օլունուպ, Էմրի մուհա- ֆաղանն ժառարաւեա իհալէ գը- լընաճաղը, վէ պու սուրէթլէ թա- րաֆէյն ասքէրի միւնալընտա պիր նիլա գուհուրինէ սէպէպ վիրիլմէ- մէվինէ իթինա օլունաճաղը Սոֆ- եանաւ եաղըլըներ :

Սըրպիսթան հիւքիւմէթի թա- րաֆընտան թէտարիլթաթը սէֆէ- րիլէ իճրա օլունտուղուն կէչէնտէ շաեի օլմասը իւղէրինէ, Պապը Ալի ճանիպինտէն պու խուսուստա սու- րէթի տօսթանէտէ օլարաթ, Պէլ- կրատտան իտիլէն իսթիլլաղաթա իթ միլանք գըլուպ օլաճաք տէրէ- ճէլթաթէ ճէվապ իթմա օլունտուղուն, վէ Սըրպիսթան հիւքիւմէթի ու- մուրու տախիլիլէսի իլէ մէչըղը պուլունտուղունտան, մուհարէպէ սէրաեթիլիլինէ թէչէպպիւս իթմէ- եէճէկի, վէ պինան ալէյհ, Բէ- տիլթիլին ճէլպինէ վէ ասքէր ճէ- միլէ տայիլ օլուն շայեալարըն, պի սալու եւ հասա օլունտուղուն Բէմէն պէ- եան օլունմուշ տուր :

Ամբիլդայի ճէնուպիտէ քեպին Պրաղիլեա իմբէրաթօլուղունուն մաղաղըր խտարէսի օլուն Ռիւ-ժա- նէյրօ պէլտէսինտէ պիր տիլէնճի վէֆաթ իտիպ, թէրէքսինին, պիր միւնթ իթի եիւզ պին ֆրանգ տան իպարէթ օլտուղուն անյալըլմըլ տըր :

Պրաղիլեա տախիլիլինէ իտէն- լէրտէն պիր խալիլսինին Էհի սէր- վէթ օլտուղըլարընը, Ամբիլդա զա- ղէթալարը եաղըլըներ :

Կէչէն սէնէ, Միւթթէմէլայի-Ամէ- րիլա մէմալիլինէ, 642,000,000 պինիլը արքա սուեու, 70,763,000 պինիլը րազը սարֆ օլունտուղուն կիպի, սէնէյի մէրգումէ դարֆըն- տա, 191,023,633 զըլէթ թիւթիւն, 510,000,000 եաղըլը սիկարաթը, վէ

1,310,556,512 աալտ տախի աալի սի- կարա սարֆ օլունմուշ տուր :

Իթալիա տա Նարօլի շէհրի ճի- վարնտա, Գաթթէլմարէ տէսթիկեա- հընտա աթէչ գուհուրիլէ, տէսթ- կեան իւղէրինտէ պուլունտան Պի- րինճի Հիւսպէրթ նամ սէֆինէյի հարպիլեթին պուլուն թարաֆը եանմըլ տըր, Հաալը օլուն խասա- րըն 800,000 ֆրանգ իտուկի թախ- մին օլունմուշ տուր :

Ալմանեաաա երկիրմիլ պապ տա- րիւլ ֆիւնուն մէվճուտ օլուպ, տէ- վամ իտէն թալէպէնին 28,021 նէ- ֆէր իտուկի, զաղէթալարտա կէօ- րիւմիւշ տուր :

Բաբալըք իլէ Գարաաաղ հիւ- քիւմէթի պէյնիլտէ տէրտէսթի միւղաթէրէ պուլունտան ահտնամէ, թարաֆէյնտէն գապուլ վէ թաս- տիգ օլունմուշ տուր, Խալաւ ահտ- նամէ, Գարաաաղտա միւթթէմէքըն Գաթթիլէ մէղհէպինտէ օլուն խրիս- թիւեալարըն, մուհաֆաղայի հու- գուգ վէ սէրպէսթիլի ալիլինէ տա- երի իմիշ :

Ա. Զ. Դ. Բ

Յառաջիկայ կիւրապէ օր Մայր Սուրբ Աստուածածնայ Եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնն ըլլալով ըստ վա- ղեմի սովորութեան բարձրաշարժ Սրբազան Պատրիարք հայրն Սուրբ Պատարագ պիտի մատուցանէ :

Նոյնպէս սովորութիւն է թէև եւ- րոքարթի օրն եւս կանանց համար պատարագը, սակայն նոյն օրը Օ- ղոստաւիտու Վեհ. Կայսեր Գահա- կալութեան տարեգարձն ըլլալուն առթիւ կանանց համար ալ հինգ- շաբթի օրն պիտի պատարագէ :

Արդ. Թաղական խորհուրդս կը փութայ զայս ի գիտութիւն ծառու- ցանել բարեպաշտ ժողովուրդոց :

Ի դիմաց թաղական խորհուրդ- Վ. Ատենապետի Ատենապետ Գրէգոր Մարգարէ Մարգարէ ի ճէլ- 1886 օգոստոս 15 ի Գում-Գարու

* * *

... Թաղադիր

Չաթալիանի կօչիկալար արհես- տաւորաց հինաւուրց բարի սովո- րութիւնն է ամեն տարի Աստուա- ծածնայ տօնին առթիւ մատուղը- նել սոյն բարի սովորութիւնն ա- ուանք խանգարելու, միայն կերպը փոխուած է քանի մը տարիներէ ի վեր, այսինքն հուաքուած մատա- ղազինը յաճնել Աղգ. հիւանդա- նոցի հոգեւորապէս միթիթարելու համար, յատկապէս մատուցեալ Ս. Պատարագի ներկայ գտնուիլ :

Այս տարի եւս 18 օգոստոս յա- ուաջիկայ երկուշաբթի տօնի օրը, մատաղիս առթիւ Ամեն. Խրիմեան Սրբազան հանգերձեալ է ի մատու- ցումն Ս. Պատարագի :

Ուստի Տէր Թաղադիր ի գիտու- թիւն բարեպաշտ ժողովուրդեան սոյն աղգը հրատարակելով կը խնդրուի ի դիմաց արհեստաւորաց

Գաթթիլ Ատենապետ

1886 օգոստոս 15 ի Չաթալիան

* * *

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՄԱՆՈՒՅՈՒՄ

Ազգային Պատրիարքարանի Բնիկ Կեսարացի Ապահան Աւե- տիսի որդի Սըվաճի Գրիգոր անուն ազգայինն անհետ եղած է. և չը- գիտցուի թէ ո՛ւր է նա, ողջ թէ մեռեալ :

Կըլաննարարուի Արդոյ ազգայ- նոց, որ բարեհաճին եթէ գիտեն, յիշեալին ուր ողջ կամ մեռած լի-

զերն զեկուցանել Ազգային Պատ-
րիարքարանին և գիտութիւն :
1886 օգոստոս 13
(Կէրթ Պատրիարքարանին)

Յ. Գ. - Յիշատակն անհետ լինելը
երեսուն տարիէ ի վեր է :
* * *
Ազգային Կեդրոնական վարչու-
թեան Ուսումնական խորհուրդու իւր
Օժանդակ քննիչ Յաննանիմի մի-
ջոցաւ քննելով գրականաւ թոգ-
րեան Առաքել Էֆէնտիի հրատա-
րական «Մէքթէպի Էտէպ» անուն
Տառերէն դասագիրքն, գոհացու-
ցիչ և օգտակար գտաւ : Հետե-
ւաբար կը յանձնարարէ Ազգային
վարժարանաց պատուարժան Հոգա-
բարձութեանց, Տեսչաց և Ուսուց-
չաց, որ քննեն ինչո՞ք դասագիր-
քն իրենց նախախիտարանաց մէջ
ի գործածութիւն համաձայն թար-
կարգութեան հրահանգի Ազգային
վարժարանաց :

Ի դիմաց Ուսումնական խորհուրդ-
ու Ազգ. Կեդրոնական վարչութեան
Ատենադպիր Ատենապետ
Ս. Փաշալեան Կ. Ս. Իւրիւն-
1886 օգոստոս 9

Լիւսանը լէթաֆէթընսնը Թիւր-
քիէի էօրէնմէքիլին էլզէմիլէթի-
նի, հէյէ համտ օրուէն միլիթէթի
կիւնտէն կիւնէ անաւանաւ պաշա-
մը, օրուէ, վէ Մէքթէպի Էտէպ ի.
սէ, բէք միւֆիտ պահպարը վէնա-
սիհաթլարը միւնտէրիւ պուլու-
տուգտան պաշա, բէքտէ կիւզէլ
պիր իսան իւզլէ գայէմէ արնմը
օրուէդուտան, հէր քէսին վէ արէլ
խուսուս մէքթէպլէր շակիրտանը
նրն օգուստարընը նասիհաթ իտէ.
բիդ :

Մէքթէպի Էտէպ 400 սահիֆէ-
տէն իպարէթ օրուէ, վէ արէաքեա-
ղըտ իւզէրինէ, Գրաշարաց Ընկե-
րութիւն թապիւնէսինտէ բէք կիւ-
զէլ թապ իտիմիլ օրուէդու հալ-
տէ, օն իւրիւր պուլուգ զուրուշա
սաթըրմագտա տոր :

ՄԵՋՊՈՐԵՆՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Սեպտեմբեր 1 օր երկուշաբթի կը
վերաբացուի վարժարան և Յին օր
Զորքըրթի կ'սկսին դասախօսու-
թիւնը, ուստի Աշակերտութեան
պարտաւորութիւնն է նոյն օրին ներ-
կայ գտանել ի վարժարանի :

Ազգայինը՝ որոց փափաքն է իւր-
եանց աղիլի դաւաճունը յանձնել
վարժարանն դաստիարակութեան,
ամապիլիսն սկսեալ ամեն օր կա-
րող են տեսակցիլ Տնօրէնութեան
հետ ի վարժարանի :

Հիմնադիր-Տնօրէն
Մ. Ս. Մեշուրեան

1886 օգոստոս 15
Իւսկիւտար-Իւստիւնէ

Տէր Սահակեան երկուս վարժարան
Գիւնթըթիկ և ցերեկեայ յ'Օրթաքէյ :

Վարժարանին Տնօրէնութիւնը
պատիւ ունի ծանուցանել թէ այս
տարի աղիլանց դաստիարակու-
թիւնը յանձնուած է կարող և ձե-
ւագէտ Դաղդիացի օրիւրդի մը, և
նորա օժանդակ ալիլու-դաս : տու
կարգուած է գաղղիացի փորձառու
մատամ մը, իսկ արական սեռի ներ-
քին դաստիարակութիւնը յանձնը-
ւած է ուսեալ դաստիարակի մը որ
իւր ուսումն առած է յ'Եւրոպա
Մուրատ-Ռաֆայէլեան վարժարանի :

Այս կարգադրութեամբ և Մեծ.
Ա. Պոյաճեան Էֆէնտիի տեսու-
թեամբ վարժարանին չորրորդ դըպ-
րոցական շրջան յաւաքիկայ երեք-
շաբթի 19 օգոստոսի վերաբացուե-
լով, պիտի սկսուի դասախօսուիլ-
Հայ. Տառիկ. Դաղդ. լեզուի (Անգլ.
և ռաշիակ փափաքողաց) կրօնք,
թուարանութիւն, աշխարհագրու-
թիւն, պատմութիւն, գիտութիւնք,
տնտեսագիտութիւն և մարմնամար-
ջութիւն :

Ահա այսպէս մեր նպատակը ե-
ղած է իզական սեռի ուսումնանել
լեզուագիտութիւն, տան կառա-
վարութիւն և ազգային զգացում.
Իսկ արական սեռի ուսումնը և գի-
տութիւնը հանդերձ սրտի և մտքի
կրթութեամբ օժտեալ կատարեալ
քաղաքացւոյ մը հանգամանք, ո-
րոց պէտք ունի ազգն և երկիրն :
Ծնողք և խնամակար և ամենա-
նունք որ կը փափաքին մեր խնամոց
յանձնել իրենց զաւակները կը հը-
րաւիրուին ի տեսակցութիւն վար-
ժարանին տնօրէնութեան հետ յ'Օր-
թաքէյ Բաթօլիք-քիլիսա փողոց
թիւ 3, ուրբաթ և կիրակի օրերը
առաւօտէ մինչեւ երեկոյ, իսկ միւս
օրերը առաւօտը ժամը 1-3. երե-
կոյ 10-12 :

Պայմանը չափաւորեալ և գոհու-
ցուցիչ են :

Փոխ Հիմնադիր-Տնօրէն
Ա. Դ. Կեօնեան

11 Օգոստոս 1886
յ'Օրթաքէյ

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐժԱՐԱՆ
ԳԻՆԵՐՈՒԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՆ
ՅԻՄՆԱԿԻՍԱՐ

Սոյն վարժարանին, որ տանտ տա-
րինէն հետէ անընդհատ յարա-
տեսութեամբ և կանոնաւորութեամբ
կ'աւանդէ նախնական և երկրոր-
դական ուսումնը, պարագայ ա-
ւուրք կը լրանան յաւաքիկայ սեպ-
տեմբեր 1, երկուշաբթի օր :

Ուստի աշակերտք պարտին վե-
րադառնալ ի վարժարան նոյն օրէն
մինչ սեպտեմբեր 9, երեքշաբթի
առաւօտ, յորում տեղի պիտի ու-
նենայ դասախօսութեանց վերակը-
սումը : Նոր աշակերտաց ընդունե-
լութեան համար, սեպտմ. 1էն ըս-
կըսեալ, Տնօրէնութիւնն ամեն օր
պատրաստ է տեսակցիլ ծնողաց
հետ վարժարանին մէջ :

Հիմնադիր-Տնօրէն
12 օգոստ. 86 Ռ. Յ. Պերպերեան

ՀԱՅԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ
ԳԻՆԵՐՈՒԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՆ
ՅՈՐԹԱՔԻՍՅՈՅ

Հայկական կրթարանի ԺԱ. շրջա-
նըն պիտի սկսի յաւաքիկայ օգոս-
տոս 25 երկուշաբթի օրէն, աշա-
կերտք օգոստոս 25-27 պարտին
մտնել ի վարժարան :

Նոր աշակերտ տալու փափա-
քող ծնողք կը հրաւիրուին տեսակ-
ցիլ Տնօրէնութեան հետ ամեն Գշ.
Եշ. Եր. և Կիր. օրերն, մինչեւ կէս
օր, յ'Օրթաքէյ, ի Հայկական Կրթ-
արան :

Հիմնադիր-Տնօրէն
Յ. Գալսեֆէ

7 օգոստոս 1886

ՎԱՅԱՌՈՒՄ ԴՐԵԱՆՑ

Ժողովրդեան ընթերցասէր մասին կը
ներկայացնուի կարգ մը գիրքեր. որոց
գիրքն են այն աստիճան արժան, որչափ
որ մէկը պիտի տար գին մը մի միայն
գանոնք կարգալու ու ետ դարձնելու
պայմանաւ : Ժողովրդեան մը մեծ թե-
րութիւնն է ընթերցասէր չլինելն. ըն-
թերցասէր ժողովուրդն է որ կը յառա-
ջագիծէ, կը բարգաւաճի, ու մեծ ազգ
մը կ'ըլլայ : Թող չհամարձակի մեր ժողո-
վուրդը ըսելու թէ, «գրքերն սուգ ը-
լալուն համար է որ չենք գներ ու կար-
գար» : ահաւասիկ կարգ մը գրքեր, որք
մեծ գնով կը վաճառուին Զարգարեան
և Գալսեֆէան գրատանց մէջ :

Հարց	Նշ.	Պշ.
6 ձենապը աղբ որ էր	72	այտմ 20
2 Տիւրքի աղբը	» 24	» 10
2 Գաթիկի վախտէ	» 50	» 12
1 Բէլթէգէր տա- վաքը	» 6	» 1
1 Մարգո վիսգոթի	» 20	» 1
1 Մարգիկ Կաթիլէ	» 10	» 4
1 Պոյոթէնիս	» 5	» 1
1 Նիգալը դատն	» 20	» 10
1 Գըզլը սիւրբապ	» 5	» 10
5 Իթի գարնի եօլ	» 30	» 15

1 Նիսա Բայթէսի	» 8	» 2
1 Կիւթալ	» 10	» 5
1 Եւր Կաթիլուս մէս	» 15	» 10
1 Թէլէկաթիլուս մէս	» 25	» 2 1/2
5 Պոյոթէնիս	» 50	» 10
2 Մարգարանութիւն	» 4 1/2	» 2
1 Թափուգ պէտէմէք	» 5	» 2

ԳԻՏԱԿԱՆ ԵԱՐԺՈՒՄ
ՀԱՆՐԱՅ ԱՄՍՈՐԵԱՆ

Տաղաւարեան Էֆէնտի թահթը
իտարէսինտէ օրուէ, վէ Էնվայի
մալիւմաթլարը շամիլ պուլուսն
մէքթիւր ըրտալէնին յուսիս վէ յու-
լիս ալարը նիւսիսի չըգմըլ տոր :

ԲԱՌԱՐԱՆ
ՏԱՅԵՐԵՆ, ՀԱՅԵՐԵՆ, ԳԱՂԱԿԵՐԵՆ
ՅՈՐԹԵԱՆ

ՄԵՋՊՈՐԵՆՈՒ ՎԱՐժԱՐԱՆ

Արեւիկեան Միհրան Էֆէնտիին
թէլէթիք իլլէտիկի Թիւրքէն, Էր-
մէնիճէ, վէ Պրանսըգճա բառարա-
նընրն ալթընը ճիւղի նէյր օրուէտու :

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՆԷԱՅ

Կենցաղավարութիւն. Արուսե-
նիւմը առողջապահականը կանխահա-
սմանութեան
Թեքէնիք Գիւնթէպի
Մ. Կ. ՆԱՂԱԿԵԱՆ
Կը ծախուի ամեն Հայ գրագի-
տաւաց ըմբ. — Ուսե՛ր Պոյոս ա-
ղայի կրպակը. — Ի Հալաթիւս Ար-
շակեան թղթավաճառանոցը :
Ի քին 10 զըշ :

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԳ

Ի պետա Ազգային վարժարանաց

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Որպէսզաւ և ճիւղացալ
Աշխատասիրեաց
Գ. Աւուշեան

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՍԼԵԱՆ
(Արամեան)

Ի՞նչ երկրաչափ և աշխարհագրե-
տ Գեորգ Էֆ. Աւանտեանի սոյն կարե-
ւոր դասագիրքն, որ այնքան մեծ
ընդունելութիւն գտաւ ամեն ազ-
գային վարժարաններէ, այս ան-
գամ երկրորդ տպագրութեամբ
կ'ընծայի իւրոյ :

Սոյն երկրորդ տպագրութիւնն
առաջնոյն վրայ ունի մեծ առաւե-
րութիւններ : Ոչ միայն կը պարու-
նակէ զանազան պատկերներ, այլ
և բազում պատմական և աշխար-
հագրական, բնական և քաղաքա-
կան գիտելիք ճշգրտեալ է, այն-
պէս որ սոյն դասագրքի օգտակա-
րութիւնն մեծապէս յաւելցած է
առանց կարեւոր փոփոխութիւն մը
ըլլալու գնոյն վրայ :

Աւանտեան աշխարհագրութեան
սոյն երկրորդ տպին մի այլ յոյժ
կ'ընտր տարբերութիւն կը կայա-
նայ յայնմ գի մասնաւոր խնամք
խօսուած է անք. Թուրքիոյ ընդա-
քական աշխարհագրութեան վրայ,
որոյ մասին հեղինակն կ'աւանդէ
իւրի ու մասնաւոր ծանօթու-
թիւններ, մեծաւ մասամբ արդիւնք
իւր մասնագիտութեան և մեր երկ-
րի այլ և այլ կողմերն իւր ըրած եր-
կար ուղեւորութեանց :

Ինչ 7 դահէկան
Կեդրոնատեղին է Պաղատեան
գրատունը :

ՄԻՆԻՏԻՏ ՊԻՐ ԻԼԱՆ

ՊԱՇ ԲԵՒԷԲ-ՆԵԿԵՆԵՆ ՊԻՐ
ԼԵՐԻՆԵ ՏԱՅԻՐ ՄՈՒԱԼԻՃԷ

Պալ խաթալագ հէր նէ գատար
նազարը է հէմիլիէթէ արնմետօր
իստէ, պիւրաքիս տէրի խաթալարը-
լարընըն էն մուգըրիտիւր Տէկիլ եւ-
լընըլ ինսանը գալընմագլա պիհիւ-
ղուր իտէր վէ Էսփապը քիլլէտիւր,
Հաթիթ ինսանը վիճուտիւնտէ սի-
րաեթիլէ թէլէթիլիսինէ մանի օլ-
տուղու կիպի, սայիլը միւլէտատիւտ
վէ մախուֆ խաթալարըլարտաւ սէ-
պէպիլիէթ վիլիլի :

Պալ իլաճ չիտիլիէ գատար իւր-
թիրա օրուէն իրաճարըն էն միւլէս-
սիլի վէ էն նաֆիլի տիր :

Մէքթէպի ֆիրմութիւն Պաղաճ գա-
րուստեան Բէրէստէճեան Օննիկ
Էֆ. Նին 8 Նիւմբուրգ «Համագա-
յին գեղարան» տոր : Երեւելիս
աղբ Ե. Բ. Ն. Ն. իլէ մէմուր տուր :
Սուրէթի իսթիմալի շիշէսի իլէ
պէրապէր մէվզու տուր :

Յիւլիսթ 20 զուրուշ տուր :

ԹԵՐԹԻՅԻ ՃԵՏԻՏ
ԳԱՎԱՍԻՐ ՕՍՄԱՆԻՅԵՒ

Տէվլէթու Ահմէտ ճէվտէթ բա-
շա հաղթէթլէրինին իշպու Էսէրի
ճէտիտի մէրզուպէրի, Կարապետ
վէ Գասպար Էֆէնտիլէր մարիֆէ-
թիլլէ կիւզէլճէ թապ իթտիլիլէ-
րէք, պաղարը ինթիշարա չըգա-
րուլըը կիպի :

ԵԱԶԱՐԻ ՎԷ ԱՄԷԼԻ
ՆԷՎԻ ՈՒՍՈՒԼ
ԹԱՍԼԻՄԻ ԳՐԱՍԱԹ
ՎԷ
ԻՄԼԱՅԻ ՕՍՄԱՆԻ

Տալի, Մէհմէտ Բէֆիք պէկին
Էսէրի միւֆիտի օլտուղու թագտիւր-
տէ, քէզալիք Կարապետ վէ Գաս-
պար Էֆէնտիլէր զայրէթիլլէ ըու-
նիւմալի գուհուր օլտուշ տուր :
Լիւսանը Թիւրքի կիպի, Էհպիլիդ
իլլին էլզէմիլէթի աղիլմէսի տէր-
քեար օլան պիր ինսանը թալիմ ու-
թաճիլի նիլիէթիլլէ, մէքթիւր քի-
թապարը հէրքէպին օգուստարը
նասիհաթ իտէրիդ :

ԱԶԳ

Հայկաբան, Տառերէնի հմուտ եւ
միանգամայն ձայնադրագէտ Երաթիւ
դասատու մը պատրաստ է ի Պոլսի կամ
ի գաւառս վարժարանաց մէջ դասախո-
սելու ուղղող պէտք է խմբագրութեան
գրասենեակն զիմ :

Ի Լ Ա Ն

Իսթանպուլու, Պաղաճ բաղարըն-
տա, Թալիմիս ճատտէսի չէլմէսի
իթիլիսալինտէ վաթը 66 Նիւմբուրգ
իլէ միւրագգամ մաղաղատ, գաբա-
լարը իւզէրինտէ, միւլէվէֆա Գա-
ղաջ Ամիրա վէ Սաթիլ Բէսիմի պու-
լունմաղըլ իթիլիլէ իսթանպուլը, Էնվայի
ալէա սիկիւրա քեարալարը պու-
լունմագտա, վէ զայրէթէ Էհվէն
ֆիւթաթա սաթըրմագտա տոր :

ՄԱՆՁՈՒՄԷՒ ԷՅՔԵՍՐ

ԱՍԼՈՒ ՊԵՆԷՏԻՓԹԻՆ ԵՈՐԻՈՒՊՈՒ

Թաւամ վազիլիտէ իսթիմալ օրուսմագ իլլին, Էնվի-
եատէ լէզիլ օլան, վէ գուլլէթ վիլիլիլ օլան, վէ միտ-
վի օլան շուրուպ, աւրլ Պէնէտիլիլ շուրուպու տուր :

Մէքթիւր շուրուպու պու խաթալէրինտէ ֆաղա-
օլարագ, գօլէրա վաղթիլիտէ, վէ պօղուգ Եսէրի թէ-
աֆիլիլիս հալալարտան հուսուլէ կէլէն ֆէնալըգլար
Կաթիլիտէ տալի պիւլիք մուհասէնալթարը կէօրիլ
Կիւլիսիւ, կէրէք Պրանտանը վէ կէրէք մահալլի սայի-
լին Էն պիւլիք թապիլլէթիլ թապիլլէ իլլէ միւլէր տիր :
Իլլիս հալըլմագլ իլլին թապիլլէթիլ Էհվէլ, վէ հա-
լի թաւամ իլլին տալի թապիլլէթիլ սոնա, եւ սատէ
սու վէ եալիտ կաղթ օլտէնիլլէ սու իլլէ պիր վէ եատա
Իրի գատէ հաղըլարըլարագ Կիւլիլի տիր :

Ազգեր շուրուպու, արան գալիլ,
սայիլա, չիլէնիլ աշաղը թաւաֆիլիտա,
Տիւրքիլ օլ-ժէնէրալին իշպու կէօրիլլէն
մարգաւաջ պուլունմագտա տիգգաթ իլլ-
լէմիլ տիր :

Մէքթիւր շուրուպ, միւսիւ Պուլտոն վէ Լըպոն, վէ Մ. Հ. Տէքի-
թի, վէ Մ. Բաբատօրուլտա, վէ մատամ վալորիտէ վէ մահալլի սայի-
լիտէ պուլունմագտա տոր :
վէ իսթանպուլու, մէքթիւր շուրուպու ճէվիլիլ թաւաֆիլիտա
Էհվիլ միւսիւ Միգու օլուպ, վէ քէնտիլիտէ Պէյօղլուտա Թիմիլի սո-
գաղընտա 2 Նիւմբուրգ իսթանտէ իգամէթ իթմէքտէ տիր :

ASTHME

Ա Ս Թ Մ
ԳԱՌԱՐ ՏԵՆԻԼԷՆ ՆԷՂԼԷ, ՎԷ
ՕՐԲԵՐՈՒՄ ՏԵՆԻԼԷՆ ԹԵՂԵՆԷՆԱ
ԼԻԲԵՐԻՊԼԷՎԱՍՏԵՐ տէնիլլէն պո-
րուլարիլ, տէրագալ կէլմէքտէ տիր-
լէր : Գուլթուս, ֆիլ 5 ֆրանգ :

Գուլթուր իւզէրինտէ պուլունմագտա տիգգաթ լաղըմ :

Սաթըլը Բիւլիլեան պիւրաթիլլէր, Գասպար, վէնսան Եսէրի,
վէ սայիլ Էհպիլիտէլլէն Էհպիլիտէ պուլունմագտ :

վէ թաւալարտան սիւրարըլ տա-
լի գապուլ օլուսուպ, վէ պիւլա
գօմիսիւ, վէ Երաթէտէ պէշ ըս-
գօմթ օթէլիլլէ կէստէրիլլէ քտէ
տիր, վէ 1885 սէնէսի մայիսի իպ-
թիտալընտան իթիլիսալէն, թէմէա-
թիլիսան, Գէօթաճեա մէքթէպի
իլլին պիր մէնֆաթ չըգաղըլմագ-
տա օլտուղու կիպի, քեարալարա-
տա, Մարսիլանըն Էն տէա ճիւս-
լէրինտէն թէթիլիլ իտիլմէքտէ տիր :

Մէքթիւր քեարալարըն սահիպ
իթիլիլիլ պուլունմագտա Թոփաթի Է-
ֆէնտի Էրալէօղեան, քէնտուլէ միւ-
րաճաթ իտէն զէվաթը, հէր ճի-
հէթէ մէմուս գըլմագլըղա հաղըլ
պուլունմագտա տոր :
Հէմ իլի վէ հէմտէ Էհվէն քեա-
ղըտ ալըլ օլտուգտան պաղա, պիր
մէքթէպիլիտէ մէնֆաթ լաղըլ զայ-
րէթիլլէ հիւսէտար օլմագլըլ նիլ-
եթիլ մէրզուպէսինտէ պուլունմագ-
տալարըն, մէքթիւր քեարալարա-
տան ալիլ իտէն Էհպիլ Էհպիլ Էլ-
զէ